

ไอคิว(IQ) และอีคิว(EQ) คืออะไร?

ไอคิว(IQ) - Intelligence Quotient หมายถึง

ความฉลาดทางเชาวน์
ปัญญา การคิด การใช้
เหตุผล การคำนวณ
การเชื่อมโยง

อีคิว(EQ) - Emotional Quotient หมายถึง

ความฉลาดทางอารมณ์เป็นความสามารถในการรับรู้ และ

เข้าใจอารมณ์ทั้งของตัวเอง
และผู้อื่น ตลอดจนสามารถ
ปรับหรือควบคุมได้อย่าง
เหมาะสมกับสถานการณ์

เด็กในช่วง 0 – 3 ปี เป็นช่วงชีวิตที่สำคัญมาก
ในการปลูกฝังให้ลูกเรียนรู้ เข้าใจผู้อื่น และ
เข้าใจตนเอง พ่อแม่ต้องสร้างสิ่งแวดล้อมให้
ลูกจังหวะ เพื่อเอื้ออำนวยกับช่วงพัฒนาการ
ของเด็ก เพื่อให้เด็กเติบโต มีพัฒนาการอย่าง
สวยงามและถูกต้อง

แนวคิดเรื่องไอคิวแบบดั้งเดิมนั้นจะเป็นเรื่อง
เกี่ยวกับความจำ ความสามารถทางภาษา
ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ปัจจุบันพบว่าให้
ความสำคัญกับความฉลาดที่หลากหลาย (multiple
IQ) เช่น ความสามารถในการมองแบบ 3 มิติ
ความสามารถทางการแสดง ความสามารถ
ทางการเข้าสังคม เป็นต้น

จึงมีกฎอยู่ 2 ข้อที่พ่อแม่ควรทำใจในการดูแล
ลูก

1. คนเรามากจะมีไอคิวมากกว่า 1 ด้านเสมอ

และฉะนั้นอย่ามองข้าม
ความสามารถของลูก
หรือคิดว่าลูกต้องเรียน
เก่งอย่างเดียว

2. แทบจะไม่มีเด็กคนใดเลยที่

โศคร้ายจนไม่มีไอคิวเลย
เพียงแต่พ่อแม่อาจ
มองข้าม ลองมองดูว่าลูก
มีความสามารถอะไรบ้าง
และส่งเสริมให้เขามี
ความสามารถที่หลากหลาย

พ่อแม่ไม่ควรเน้นในเชิงวิชาการหรือเรื่อง
ของการเรียนมากเกินไป

อีคิวดี เริ่มที่ขวบปีแรกของชีวิต

ช่วงตั้งครรภ์: จุดสำคัญของการพัฒนาของลูก

สมองจะมีการพัฒนา
ตั้งแต่เมื่อแรกเริ่มปฏิสนธิ จน
กลายเป็นสมองที่สมบูรณ์แบบ
เพราะฉะนั้นการดูแลครรภ์ของ
มารดาสำคัญมากไม่ว่าจะเป็นเรื่องอาหารการกิน การ
ดูแลเรื่องอารมณ์จิตใจของแม่ ดังนั้นคู่สามีภรรยาจึงควร
มีความเข้าใจปรองดองกัน

แรกเกิด: จุดสำคัญของการสร้างสายสัมพันธ์

การมองจ้องตากับพ่อแม่
จะเป็นช่วงเวลาที่ทองที่สร้าง
ความสัมพันธ์ความผูกพันกับพ่อ
แม่ และเด็กเริ่มได้ยินเสียงพ่อแม่
แล้ว พ่อแม่จึงควรพูดด้วยคำพูด
นุ่มนวล เหมาะสม มีเหตุผล

3 – 4 เดือน: จุดสำคัญของการเรียนรู้โลก

ลูกสามารถแยกแยะได้แล้ว
ว่าใครคือพ่อแม่ มีการโต้ตอบพ่อ
แม่ต่างกัน จึงเป็นช่วงวัยสำคัญที่จะ
เริ่มสร้างความสัมพันธ์พ่อแม่-ลูก
โดยมีการกระตุ้นการตอบสนอง
โต้ตอบซึ่งกันและกัน

ดังนั้น ปฏิกริยาของแม่จึงมีอิทธิพลที่จะทำให้ลูก
รู้สึกว่าเป็นอย่างไร จะมองโลกในแง่ดีไหม อยาก
สื่อสารกับใครไหม และเมื่อเด็กอายุ 4 เดือน เขาจะมี
ความผูกพันกับคนใกล้ชิด เข้าใจโลกรอบข้าง เริ่มเข้าใจ
ตารางชีวิตประจำวัน อาบน้ำ นอน และเริ่มเรียนรู้ว่าคน
นี้แปลกหน้า ไม่แปลกหน้า ถ้าเป็นพ่อแม่จะเล่นด้วย
เด็กสามารถแยกแยะได้ ตอนนี้เด็กจะเริ่มพัฒนาอีคิว รู้
เขารู้เรา รู้จักกาลเทศะ

8-9 เดือน: จุดสำคัญของการพัฒนาความ สามารถและลักษณะนิสัย

เด็กสามารถทิ้งของเล่นได้ สมอง
คิดได้มากขึ้น เริ่มรู้ในแบบ 3 มิติ รู้มาก
ขึ้น รู้จักกังวล รู้จักกลัว ที่สำคัญเด็กเริ่ม
กลัวการพลัดพราก ซึ่งถ้าพ่อแม่เข้าใจก็
สามารถป้องกันได้

1-1 ½ ปี: จุดสำคัญของการรับรู้ความสามารถ ของตัวเอง

พัฒนาการของลูกขั้นตอนนี้จะมีปัจจัย 3 ปัจจัย คือ

- ปัจจัยที่หนึ่ง คือ ปัจจัยภายในตัวของเด็กเอง พอถึง
ช่วงจังหวะเวลาเขาก็ทำได้ เช่น ก่อนที่จะยื่นต้อง
หัดเกาะ ประเด็นสำคัญคือ ต้องพัฒนาเด็กให้ครบ
ทุกด้าน และต้องไม่ฝืนพัฒนาการ และไม่คาดหวัง
ลูกจะทำได้เหมือนลูกคนอื่น

- ปัจจัยที่สอง คือ การให้ลูกได้รับรู้
ความสามารถ ความสำเร็จของ
ตัวเอง พ่อแม่ต้องทำให้ลูกมีความ
มั่นใจในตัวเอง ให้โอกาสลูกรับรู้
ความสำเร็จของตัวเอง
- ปัจจัยที่สาม คือ การส่งเสริมอย่างถูกต้องเหมาะสม
เด็กจะทำอะไรพ่อแม่ก็ใส่ใจสนับสนุน แต่ต้องให้
ถูกวิธี และเด็กเริ่มรู้จักเลียนแบบ เริ่มทำตามคน
รอบข้าง ดังนั้นอยากให้ลูกเราเป็นอย่างไร พ่อแม่
ก็ควรทำอย่างนั้น และลูกจะเป็นกระจกเงาที่ดีที่สุด

1 ½ ปี – 3 ปี: จุดสำคัญของการเป็นตัวของตัวเอง

ลูกจะเป็นตัวของตัวเองอย่างมาก เห็นอะไรก็คิด
ว่าเป็นของเขาหมด หรืออยากทำอะไรด้วยตัวเอง พ่อแม่
อาจจะต้องขอมบ้าง และเมื่อลูกทำอะไร พ่อแม่ต้องชื่น
ชมในสิ่งที่เขาทำ แต่อย่ามากเกินไป ให้อยู่ในความพอดี
การอบรมสั่งสอนที่ดี ฝึกให้ลูกมีระเบียบวินัย ต้องสร้าง
จากภายในไม่ใช่ภายนอก และควรให้เด็กรู้จักเห็นใจ
ผู้อื่น ซึ่งพ่อแม่ก็ต้องทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีให้เด็กด้วย

อีคิวดี เริ่มที่ขวบปีแรก ของชีวิต

เรียบเรียงโดย ... กลุ่มงานจิตเวช

โทร. (056) 219888 ต่อ 5202

ผลิต/เผยแพร่โดย ... กลุ่มงานสุขศึกษา

โรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ จังหวัดนครสวรรค์

โทร. (056) 219888 ต่อ 5200, 9801